

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 002418 10 Uvp
Banja Luka, 06.04.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Zlatka Kulenovića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Margarete Nikić, u upravnom sporu po tužbi B. S. zastupan po punomoćniku M. Š. advokatu iz G., Ul... (u daljem tekstu: tužilac) protiv rješenja broj 21.05/474-117/09 od 11.11.2009. godine tužene uprave..., u predmetu raspravljanja usurpacije zemljišta u državnoj svojini, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 002418 09 U od 19.03.2010. godine, u nejavnoj sjednici održanoj dana 06.04.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 002418 09 U od 19.03.2010. godine se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv akta tuženog, bliže označenog u uvodu ove presude, kojim je poništeno rješenje PJ G. broj 21.18/474-3/09 od 14.09.2009. godine i odbačen zahtjev tužioca za raspravljanje usurpacije zbog nенадležnosti.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud je istakao da je prelaznim odredbama Zakona o stvarnim pravima ("Sl. glasnik RS" broj: 124/08 i 58/09, u daljem tekstu: ZSP) u članu 355. stav 2., propisano da stupanjem na snagu tog zakona, prestaje važnost Zakona o usurpacijama ("Sl. glasnik RS" broj: 76/06, u daljem tekstu: ZU), pa će se na odnose koji su nastali prije stupanja na snagu ZSP, a tiču se rješavanja usurpacije primjenjivati odgovarajuće odredbe tog zakona; zbog čega da nisu osnovani navodi tužbe da je osporenim aktom došlo do pogrešne primjene materijalnog prava, jer da će ovo pitanje rješavati redovni sudovi u okviru rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužilac pobija njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava, ističući da se u konkretnom slučaju trebaju primjeniti odredbe člana 34. – 36. ZU, kojima je propisana mogućnost pokretanja postupka raspravljanja usurpacije po službenoj dužnosti, pa da je tako trebao postupiti i prvostepeni organ tužene, nakon što je zaprimio njegovu prijavu, tj. provesti postupak i donijeti rješenje kojim nalaže usurpantu da napusti usurpirano zemljište; da to nije učinio, pa da su ispunjeni uslovi

da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak ili da se pobijana presuda preinači i donese meritorna odluka.

U odgovoru na zahtjev tužena navodi da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog rješenja.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev i pobijanu presudu po odredbama člana 39. ZUS-a, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja osporenog akta proizlazi da tuženi organ smatra da je ZU prestao da važi na dan 04.01.2009. godine, kada je na snagu stupio ZSP, kako je to regulisano u odredbi člana 355. stav 2. tog zakona, te da od tog dana nema stvarne nadležnosti tužene u postupcima raspravljanja uzurpacija, zbog čega nisu postojali uslovi za pokretanje postupka ni po prijedlogu tužioca, a ni po službenoj dužnosti, pa da je inicijativu tužioca valjalo odbaciti.

Pobijanom presudom su uvaženi razlozi obrazloženja osporenog akta, kao valjani, potvrđivanjem da je prestala važnost ZU i da će uzurpacije rješavati redovni sudovi u okviru rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, shodno relevantnim odredbama ZSP.

Po ocjeni ovog suda ovakav pravni stav upravnih organa i suda u pobijanoj presudi nije pravilan.

Odredbom člana 355. stav 2. ZSP propisano je da stupanjem na snagu tog zakona prestaje da važi ZU, a odredbom člana članu 357. istog zakona određuje se da taj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a počeće će se primjenjivati dana 01.01.2010. godine. S obzirom da je ZSP objavljen u "Službenom glasniku RS" broj: 124/08 od 27.12.2008. godine, znači da je stupio na pravnu snagu dana 04.01.2009. godine, a da će se početi primjenjivati za godinu dana.

Ovakvim propisivanjem, zakonodavac je napravio razliku između pojmove "stupanje na snagu" i "početka primjene propisa" među kojima nema suštinske razlike, jer ti pojmovi faktički imaju isti sadržaj. Ustav Republike Srpske (član 109), poznaje samo pojam "stupanje na snagu" i jasno je da primjenu zakona veže za taj momenat, što bi značilo da ukoliko zakon stupa na snagu određenog dana, da se od tog dana i primjenjuje. U situaciji kao što je ova, koja je nastala usvajanjem ZSP i zbog koje je došlo do pravne praznine, kakvu Ustav ne poznaje, to da bi se izbjegli, mogući nesporazumi, sva pravna dejstva ovog zakona faktički bi trebalo vezati za početak njegove primjene. Shodno tome i prestanak važenja ZU treba vezati za taj pojam, a ne za pojam stupanja na snagu, kako su to učinili upravni organi i nižestepeni sud.

S obzirom na navedeno, upravni organi su bili dužni da razmotre podnesenu inicijativu tužioca i da ocjene da li su ispunjeni uslovi za pokretanje postupka raspravljanja uzurpacije predmetnog zemljišta po službenoj dužnosti, predviđeni odredbama ZU.

Kod takvog stanja stvari po ocjeni ovog suda pobijanom presudom ostvaren je razlog iz odredbe člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" broj: 109/05, u daljem tekstu: ZUS) pa se zahtjev uvažava i presuda preinačava na način kao u izreci, a na osnovu odredbe član 45. stav 2. i člana 31. stav 2. ZUS jer je ostvaren razlog iz odredbe člana 10. tačka 2. tog zakona za poništenje osporenog akta. U smislu odredbe člana 50. ZUS tuženi organ je dužan da doneSEN novi upravni akt u roku od 30 dana od prijema ove presude uvažavajući pravno shvatanje i primjedbe suda u pogledu postupka iz njenog obrazloženja.

Zapisničar
Margareta Nikić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša